

پنگری سنہمال جٹا

پنجاب یونیورسٹی دے اک ماہر دی رپورٹ ہے کہ چڑھدے پنجاب دے کسانان لئی ہن وساکھی دا تیوہار کوئی خوشی دا تیوہار نہیں رہیا کیونک ۶۵ کسان قرضیاں دی جکڑ وچ ہن۔ دسیا جاندا ہے کہ پنجاب دے عام کسان دے سر اؤستن ۹۵ ہزار روپیے قرضہ ہے اتے سودخور ۱۹-۲۹ فی صدی ویاج لیندے ہن۔ ایہ قرضہ ساریاں صوبیاں نالوں زیادہ ہے۔ رپورٹ دسّدی ہے،

لایہ اوہ راج ہے جہنوں ملک دے اناج دا بہنڈارا کیہا جاندا ہے۔ اس راج وچ کیہ ہو رہیا ہے جتھے ہرا انقلاب آیا ہے؛ اس بارے سوچن دی لوڑ ہے اتے مثلیاں دے حل لبھن دی لوڑ ہے نہیں تاں سارے ملک وچ سنگین حالات پیدا ہو سکدے ہن۔

رپورٹ مطابق ۳۶ کسان ہن کھیتی باڑی دا جدی پُشتنی دھندا چھڈنا چاہندے ہن کیونک ہن ایہ لاءے وند نہیں۔ کسانان نوں کھیتی توں کجھ نہیں بچدا تے ہر سال قرضہ ودھ جاندا ہے۔ لاغت ودھدی جاندی ہے اتے اوس حساب نال فصلان دی قیمت نہیں ملدی۔ پنجاب دے ۳۷ کسان کھیتی باڑی کرنا ہن پسند نہیں کردا اتے ہندوستان دے دوسرے صوبیاں وچ وی ۶۶ کسان ہن کھیتی کرنا پسند نہیں کردا کیونک اس وچ

اونان نوں گُجھ بچدا ہی نہیں۔ زیادہ تر کسان محسوس کردے
ہن کہ چھو ٹے کسانان لئی کھیتی باڑی ہن لایے وند نہیں
رہی۔ پنجاب دے اتے ۶۷۲ کسان چھو ٹے اتے غریب کسان
ہن۔ سرکاری انکریاں مطابق پنجاب چ ۶۵۷ کسانان کول زمین
دا ۰۳۳٪ حصہ ہے۔

کیندري اتے پنجاب سرکار دے ماہر وی ہن کسانان نوں
ایہو مت دے رہے ہن کہ اونان نوں کھیتی چھڈ دینی
چاہیدی ہے تے کسے ہور کاروبار چ پے جانا چاہیدا ہے۔
پنجاب ایگریکلچر یونیورسٹی دا سابقہ وائس چانسلر ڈاکٹر
کلکٹ، جو ہن پنجاب سٹیٹ پھارمرز کمیشن دا پردهان ہے،
ہن کسانان نوں ایہ رائے دے رہے ہن کہ اونان نوں
کوئی چھوٹا موٹا کاروبار جان نوکری کر لینی چاہیدی ہے اتے
اوہ اس لئی سرکار نوں سفارش کر رہے ہن کہ کسان
نوں ایہو جیسا کم دھندا کرن لئی اونان دی اک لگھ
روپیے دے کے مدد کرے۔

سرکاری اتے غیر سرکاری رپورٹاں اتے سفارشان توں صاف
ظاہر ہے کہ پنجاب سرکار اتے کیندري سرکاران کسانان دے
مسلسل حل کرن وچ کوئی ڈلچسپی نہیں رکھدی۔ انہاں دی سفارش
تائیا ہی ہے کہ کسانان نوں کھیتی باڑی چھڈ کے گُجھ
ہور کم دھندا جان نوکری کرنی چاہیدی ہے جس نال انہاں
چھو ٹے کسانان دیاں زمیناں وڈے ذمیندار جان کمپنیاں

خرید کے آپنے قبضے وچ کر لین۔ انہاں کوں کسان دے
قرضیاں دا، اوناں دی غریبی دا، کوئی حل نہیں ہے۔ اج
کل پنجاب وچ اک لکھ روپیے نال کوئی وی ایہو جیہا
کم نہیں شروع ہو سکا جہدے نال اک کسان دے پریوار
دا گزارہ ہو سکے۔ چھوٹے وپاری وی قرضے ہیں دبے
ہوئے رو رہے ہن۔ بے روزگاری وی دنوں دن وڈھ رہی
ہے۔ ایہ کسان کھیتی باڑی چھڈ کے ہور کیہ کرن؟ سرکار
اوناں نوں بڑے سبزیاگ وکھاؤں دی کوشش کر رہی ہے۔
منموہن سنگھ نے اعلان کیتا ہے کہ ہن دوجے ہرے انقلاب
نال ڈباتی علاقیاں وچ خوش حالی لیاندی جاویگی۔ کساناں نوں
ایہو جبھے لارے ۴۰ سال پہلان وی سرکار آتے پینکاں نے
لائے سی۔ پر کساناں وچ قرضہ آتے خُدکشی ودھدے ہی جا
رہے ہن آتے ودھدے رہنگے۔

کساناں نوں آپنی قسمت دے فیصلے آپنے ہتم وچ ہی لیئے
پینگے۔ پنجاب آتے کیندری سرکار نے جو ڈویلپمنٹ دا
دور چلایا ہے اس نال تباہی تے اُجاڑا یقینی ہے۔ کساناں
سیر چڑھے ہوئے قرضے اس ہرے انقلاب آتے ڈویلپمنٹ
دے ہی نتیجے ہن۔ کساناں نوں ایہ نظام بدلتا پویگا۔
اوناں نوں اگھمہ ہو کے منڈی آتے سرکار دی ہینکڑشاہی
نوں آتے آپنی بیوسی نوں ختم کرنا پویگا۔ جنہاں چر
اوناں دی فصل دیاں قیمتاں آتے لاغت مِتهنا سرکار جا

منڈی دے ہئے وِچ بے اُنال چرکساناں نوں بُھکّه، قرضے
اتے غربی توں چھٹکارا مِلنا ممکن نہیں۔ اس نظام نوں
بدل کے ہی اوہ آپنی خوشحالی اتے مُکتی دی آس کر سکدے
ہن۔

بُھکّه اتے قرضے دی جکڑ چوں نکلن لئی اوناں نوں
شہراں دے مزدوران، چھوٹے وپاریاں، ملازماں اتے بے روزگار
نوجواناں نال رل کے اس نظام دے خلاف گھول چلاؤں دی
لوڑ ہے۔ اکالی پارٹی، کانگریس، بھاجپا، شیپیقائیق (ایم) جان
ہور کوئی وی سیاسی پارٹی انہاں مثلیاں نوں حل کرن وِچ
کوئی دلچسپی نہیں رکھدی۔ ایہ ساریاں ہی پارٹیاں اسے نظام
نوں برقرار رکھن دیاں قائل ہن۔ انہاں دی مدد نال کساناں
دی پگ نوں سرکار اتے منڈی آپنے پیراں ہیٹھ لتاڑ رہے
ہن۔ کساناں نوں آپنی پگ آپ سنہالتی پویگی، آپنے مسلے
آپ حل کرنے پیئے۔ ایہدے لئی کساناں نوں اکٹھے
ہو کے نوں اک نوین یُدھ-نیتی بناؤں دی لوڑ ہے۔